

De dodenakker van Gaastmeer

Op 11 maart 1995 werd in Gaastmeer Klazina- Elizabeth Groenhof- Kuiper begraven. Eén van de aanwezigen schreef na de plechtigheid dit artikel voor het Nieuwsblad van het Noorden.

Op de dodenakker van Gaastmeer begint het Hiernamaals

Een week geleden kon ik op geen honderd kilometer nauwkeurig Gaastmeer aanduiden. Vraag mij de weg naar Sebastepol en zorgeloos stippel ik de route uit. En ook Moermansk, Brisbane, Akabe en zelfs Dnepropetrovsk vind ik zonder enige moeite. Gaastmeer was een andere koek. Nerveus doorkruisten we de Friese zuid-west hoek. Voorbij Langweer stuitte we op een onduidelijk vaartuig, dat als pont fungeerde over een breed water tussen twee meren. “ De weg naar Gaastmeer “ , vroeg ik de pontenier. “ Die kant op !” De man strekte een groezelige, worstdikke wijsvinger vanonder een half opgerolde baaien hemdsmouw naar de wazige overzijde van het linkse meer. “ U zit goed op koers “ . De brievenbesteller in Sibrandaburen wist beter. “ Helemaal verkeerd” , uit zijn goedbedoelde, maar niettemin duistere uitleg begrepen we, Gaastmeer aan de andere kant van Sneek te moeten zoeken.

We klampten ons vast aan ‘ Jutryp en Heeg ‘. Dan komt het wel goed. Even voorbij Hommerts waarschuwde mijn echtgenote : “Het is hier weliswaar prachtig mooi, maar we moeten er eigenlijk wel voor zorgen dat we voor half twee in Gaastmeer zijn. Dan begint de dienst. Bovendien moet ik nodig plassen. De aanduidingen van de postbode waren deugdelijk. We bereikten Heeg en vandaar kon een zuigeling Gaastmeer vinden. Wie Gaastmeer niet kent, kan slechts zeer gebrekkig de Schepper beoordelen. Gaastmeer is duidelijk één van Zijn betere producties. Aan de rand van een oeverloze koele plas, waar boven de ijle Friese lucht het moeilijk maakt de overzijde te vinden. In Gaastmeer werd Beppe geboren. Precies negentig jaar geleden. Na haar verscheiden keerde ze er terug. Terug naar Gaastmeer. Wij kwamen er voor het eerst. “Goh “ , mompelde m’n wederhelft, “dat beppe hier is geboren “. Wat een prachtig land. Ik was hier van mijn leven niet weer weg gegaan”. Maar beppe ging al jong de wijde wereld in. Naar Rotterdam. Ze huwde een zeeman en zag haar partner de donkere dagen tussen veertig en vijfenvieftig niet één maal. Hij voer voor de geallieerden. Op Moermansk. En zij leefde in grote armoede. Te arm om het lidmaatschap van de kerk te voldoen. Maar dat nam De Heer haar niet kwalijk, verzekerde een jonge dominee op de kansel van het ontroerend mooie kerkje van Gaastmeer. Hij stond nog aan het begin van z’n loopbaan, maar dát wist hij zeker. Hij geloofde wat hij vertelde ; heilig en oprecht. Het leven was nog niet met hem klaar:

Voor beppe het levenslicht aanschouwde was haar verwekker reeds van gene zijde vertrokken en haar mem verloor ze voor d’r eerste verjaardag. Het zat haar niet mee. Maar fier en trots weerstond ze alle tegenslagen. En verwierf respect van elkeen die haar ontmoette. Even zag het er naar uit, dat ze ons reeds eerder ging verlaten, maar ze hield ons voor: Ik haal mijn negen kruisjes wees maar gerust. Ze stierf op haar verjaardag.....

Nog geen week geleden verzamelden we ons met z’n allen rond het vers gedolven graf van beppe. Op de dodenakker van Gaastmeer. Eén van de Scheppers mooiste producties. De ingang van het hiernamaals; vast en zeker.

Maar bloemen verwelken er wel.



Klasina Elizabeth Kuiper in har suster Aaltje (it lytse famke is Klasina)

Beknopte genealogie

Klazina Eizabeth Kuiper, geboren 08 – 03 - 1905 in De Gaastmar, overleden 08 – 03 – 1995 te Assen.

Klazina is een dochter van Klaas Kuiper en Antje Attema.

Zij was getrouwd met **Jacob Groenhof**, geboren 17 – 01 -1905 te Workum, overleden 07 – 12 – 1989

Zij kregen drie kinderen: 1930 Jantje Martha, 1932 een tweeling

Klaas Kuiper, geboren 1858 te Heeg, overleden 13 - 01 – 1905 Sneek,

getrouwd 1882 met Antje Attema, hij is dan bakkersknecht te Heeg, later is hij bakker in Gaastmeer

Antje Attema, geboren 1863 te Nijegea (HON) , overleden 1915.

Klaas is een zoon van Hendrik Willems Kuiper, bakker te Heeg en Aaltje Pruiksma.

Antje is een dochter van Wiepke Annes Attema, boer op de boerderij over de Ynthiema sloot, in It Heidenskip en Elisabeth Sybrens Couperus.

Zij krijgen 7 kinderen:

- * 1885 Hendrik getrouwd 1918 Neeltje Westra
- * 1887 Wypke getrouwd 1916 Hiltje Nauta
- * 1889 Anne getrouwd 1919 Trijntje Nauta
- * 1891 Willem getrouwd 1912 Afke Osinga
- * 1893 Foeke getrouwd 1918 Sietske Hoekstra
- * 1895 Aaltje getrouwd 1918 Herre Atsma
- * 1905 Klasina Elisabeth getrouwd 1928 Jacob Groenhof

Klaas Hendrik heeft rond 1897 de bakkerij van zijn vader, in Gaastmeer, overgenomen.

Ook de boerderij aan de Ynthiemasloot word door hem gekocht, zoon Hendrik wordt daar boer.

Het was de bedoeling dat vader Klaas zelf boer zou worden, maar hij kreeg een

blindedarmontsteking gevolgd door buikvliesontsteking waaraan hij kwam te overlijden, in 1905.

Nog voor de geboorte van Klasina. Klasina is in 1928 getrouwd met Jacob Groenhof, zoon van Klaas Groenhof (kapitein van het beurtschip 'De stad Workum') en Jantje Koopmans. Ze gaan wonen in Rotterdam en Schiedam, waar de kinderen geboren zijn. Tijdens de oorlogsjaren WO 2 is vader Jacob bijna 6 jaar van huis. Hij is dan kapitein op een coaster en had de zijde van de geallieerden gekozen. Omdat de Nederlandse regering in Engeland een vaarplicht had opgelegd, kon hij niet naar huis. Moeder Klasina kreeg geen inkomen, daarom ging zij met de kinderen naar haar zus Aaltje, getrouwd met Herre Atsma in Gaastmeer. Na een aantal maanden kwam er financiële steun van het verzet en konden ze weer terug naar Schiedam.